

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>133 Галузеве машинобудування</u> Рік навчання: <u>3-й, семестр 6-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Агроінженерії та технічного</u> <u>сервісу</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>к.т.н., доцент Холодюк Олександр Володимирович</p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p><u>holodyk@vsau.vin.ua</u></p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Основи інтелектуальної власності» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 26 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на магістерському рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни.

Освітня компонента «Основи інтелектуальної власності» спрямована на формування знань і навичок щодо управління інтелектуальними правами, їх правового захисту та використання у науково-дослідній, виробничій і комерційній діяльності, вивчення основ патентного права, видів об'єктів інтелектуальної власності, порядку їх реєстрації та охорони, а також механізму забезпечення патентної чистоти, оцінки та комерціалізації інноваційних розробок.

Освітня компонента «Основи інтелектуальної власності» формує знання, уміння, навички та компетенції, необхідні для фахівця з галузевого машинобудування.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів вищої освіти із методологією патентних досліджень, нормативними документами про правову охорону об'єктів промислової власності в Україні, а також придбання навичок із оформлення необхідних нормативних документів для патентування винаходу в Україні та за кордоном.

Завдання вивчення дисципліни

Завданням вивчення дисципліни є поглиблення теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти з таких питань як: освоєння фундаментальних основ у сфері інтелектуальної власності; оволодіння термінологією у сфері інтелектуальної власності; володіти навичками роботи з засобами забезпечення інтелектуальної власності; орієнтуватись у видах інтелектуальної власності, їх особливостях, формах та відображенні у законодавстві України, та міжнародних нормативно-правових актах; оволодіти теоретичними основами о регулювання правових відносин у сфері інтелектуальної власності, що виникають в результаті оформлення прав охорони результатів інтелектуальної і творчої діяльності людини; засвоїти теоретичні основи інтелектуальної та промислової власності в різних галузях господарювання; досліджувати і правильно формувати ознаки новизни в розроблюваних об'єктах; засвоїти навички оформлення заявки на оформлення охорони прав інтелектуальної власності згідно існуючих вимог.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК6. Здатність проведення досліджень на певному рівні

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК8. Здатність реалізовувати творчий та інноваційний потенціал у проектних розробках в сфері галузевого машинобудування.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН6. Відшукувати потрібну наукову і технічну інформацію в доступних джерелах, зокрема, іноземною мовою, аналізувати і оцінювати її.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Предмет, мета і завдання компоненти. Інтелектуальна власність її форми та особливості	2	2	12
2	Патентно-технічна інформація (МПК). Патентні дослідження	4	4	12
3	Право на одержання патенту. Порядок оформлення та подання заявки на захист прав інтелектуальної власності	4	4	14
4	Правові основи регулювання патентної діяльності в Україні. Міжнародна охорона інтелектуальної власності	4	4	12
5	Промислова власність. Винахід, корисна модель, промисловий зразок. (Методика ситуаційного завдання.)	4	2	12
6	Охорона прав на знаки для товарів і послуг, комерційна таємниця	2	2	12
7	Оформлення "ноу-хау" і раціоналізаторських пропозицій	4	4	12
8	Ліцензійні операції і податкове регулювання патентної діяльності	2	2	14
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та

практичні завдання.

Самостійна робота здобувача організується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Виконання самостійної роботи здобувачами здійснюється під час виконання окремих завдань на практичних заняттях, вирішенні тестових завдань та виконанні індивідуального завдання.

Індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький, науковий характер. Тип індивідуального завдання – презентація, доповідь, наукове дослідження, ситуаційне завдання, реферат.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	20	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	40	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, вирішення ситуаційних задач, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальне завдання	24	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних робіт заходів	16	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Демченко Н.А. Право інтелектуальної власності: підручник. Харків: Право, 2019. 410 с.
2. Климов О.В. Основи інтелектуальної власності: навч. посібник. Київ: Академвидав, 2020. 200 с.
3. Коваленко Г.О. Інтелектуальна власність: методологія, управління, захист. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 305 с.

4. Кузьменко В.Ф., Максименко В. В., Холодюк О.В. Вплив технологічних факторів на енергетичні витрати роботи прискорювача різаної маси. *Техніка, енергетика, транспорт АПК*. 2022. № 4 (119). С. 25-33.
5. Михайленко О.П. Комерціалізація інтелектуальної власності: навч. посібник. Вінниця: ВНТУ, 2019. 256 с.
6. Холодюк О.В. Практичні аспекти використання безпілотного літального апарату Agras T16. *Техніка, енергетика, транспорт АПК*. 2021. № 2 (113). С. 152-167.

Додаткова література

1. Дубровін В.М., Кравчук О.В. Правове забезпечення інтелектуальної власності: посібник. Львів: Українські технології, 2019. 280 с.
2. Кравець І.В. Патентознавство та основи інтелектуальної власності: метод. рекомендації. Тернопіль: Видавничий дім ТНТУ, 2020. 140 с.
3. Нікітіна О.В. Інтелектуальна власність у цифрову епоху: аналітичний огляд. Київ: Друкарня Мадрид, 2020. 150 с.
4. Хоменко П.І. Захист прав інтелектуальної власності в судовій практиці. Київ: Юстініан, 2021. 275 с.
5. Черненко В.О. Охорона інтелектуальної власності: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 180 с.
6. Шаповал О.І. Інновації та інтелектуальна власність: монографія. Київ: ДП "Науковий видавничий центр", 2021. 320 с.
7. Холодюк О.В., Булін Р.М. Особливості оформлення формули винаходу чи корисної моделі як об'єкти правової охорони. *Техніка, енергетика, транспорт АПК*. 2020. № 1 (108). С. 161-172. DOI: 10.37128/2520-6168-2020-1-18
8. Лазебний В.С., Розорінов Г.М., Толюпа С.В. Основи інтелектуальної власності та її захисту. К.: «Видавництво Ліра-К», 2019. 160 с.

Інформаційні ресурси

1. Пошук наукової літератури за різними галузями знань та різними джерелами. URL: <https://scholar.google.com.ua/>
2. Курси технічного напрямку Udacity. URL: www.udacity.com
3. Платформа по курсам технічного напрямку. URL: <https://www.coursera.org/>
4. Система пошуку у відкритих архівах України. URL: <https://oai.org.ua/>
5. Глобальна наукова пошукова система, яка здійснює пошук інформації по національних та міжнародних наукових базах даних та порталах. URL: <https://www.icsti.org/>
6. Бібліотека BASE університету Білефельд (Німеччина). URL: <https://www.base-search.net/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
2	Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
3	Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
7	Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
8	Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	зараховано
60-65	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни